

30. vuosikerta
4 numeroa vuodessa

Julkaisija:

Palkansaajien tutkimuslaitos
Pitkäsillanranta 3 A (6. krs)
00530 Helsinki
P. 09-2535 7330
Fax: 09-2535 7332
www.labour.fi

Toimitus:

Päätoimittaja Jukka Pekkarinen
Toimittaja Heikki Taimio
P. 09-2535 7349
Heikki.Taimio@labour.fi

Taitto ja tilaukset:

Irmeli Honka
P. 09-2535 7338
Irmeli.Honka@labour.fi

Toimitusneuvosto:

Sari Aalto-Matturi
Ulla Aitta
Peter J. Boldt
Lea Haikala
Tuomas Harpp
Pekka Immeli
Esa Mäisti
Seppo Nevalainen
Jari Vettenranta

Tilauhinnat:

Vuosikerta 18,50 €
Irtonumero 5,90 €

Painopaikka:

Jaarli Oy

Valokuvaus:

Maarit Kytöharju

Kansi:

Graafikko Markku Böök

Kannen kuvat:

Aimo Hyvärinen
Matti Kolho/Kuvaario

ISSN 1975-181X

Heikki Taimio

Vainko ruisleipä ja salmiakki?

Yhdysvaltain keskustiedustelupalvelu CIA:n johtaja George Tenet on äskettäin sanonut (HS 8.2.02), että monien kehitysmaiden heikenevä taloustilanne, köyhyys ja väestönkasvu luovat kasvualustaa terrorismille. Toinen amerikkalainen tiedusteluexperti on varoittanut, että globalisaatioprosessin häviäjät ajautuvat ääri liikkeiden helmaan. Viha kanavoituu erityisesti Yhdysvaltoja kohtaan.

Me suomalaiset olemme eläneet pitkään kuin lintukodossa emmekä näytä vieläkään täysin havahtuneen globalisaation todellisuuteen. Köyhien maiden ahdinko koskettaa perin harvoja, mistä kertoo esimerkiksi se, ettei kehitysavun kasvattamiseen tunnu löytyvän riittävää tahtoa. Globalisaation synkimmät uhkat eivät ole arkipäivää, ja monet elättelevät yhä toivoa, että ulkomaailman virtauksilta ja vaikutteilta voitaisiin jatkossakin suojautua helposti.

Lukiessamme ja kuunnellessamme uutisia tarkemmin voimme kuitenkin huomata elävämme monessakin suhteessa globalisoituneessa ympäristössä. Itse asiassa jokainen päivä tuo uusia havaintoja talouden kansainvälistymisestä. Koskaan ei ole raha liikunut niin kitkattomasti rajojemme yli, ja korot määrytyvät koko euro-

alueella. Kansantuotteesta viedään suurempi osa kuin milloinkaan ennen. Yritysten kansainvälisistä omistusrakenteista keskustellaan jatkuvasti. Olemme täysin riippuvaisia riskialttiista öljystä.

Toisaalta Suomessa on maahanmuuttajia vähemmän kuin missään muussa EU-maassa, eikä maastamuuttokaan ole kovin vilkasta. Palkoistamme ei vielä pitkään aikaan päätetä eurooppalaisella tasolla. Maa on kotimaisessa omistuksessa. Omasta talouspolitiikastakin on sentään vielä jotain jäljellä. Kaiken kaikkiaan Suomi ei ole kansainvälinen lähestulkoonkaan samassa määrin kuin esimerkiksi kaikki sen maakunnat ovat suomalaisia.

Syrjäinen sijaintimme, kylmä ilmastomme ja oma erikoinen kielemmme jarruttavat taloutemme kansainvälistymistä. Samalla globalisaation jatkuvassa virrassa Suomella ei ole muuta mahdollisuutta kuin yrittää vaikuttaa itse esimerkiksi EU:n jäsenenä kansainvälisissä kauppaneuvotteluissa tai siihen, miten eurooppalaiset työmarkkinat organisoidaan.

Ulkomaille muuttaneet suomalaiset tapaavat sanoa kaipaavansa ruisleipää ja salmiakkia. Kyllä suomalaisuudesta tulee aina jäämään paljon muutakin jäljelle.